

„Nemzedékek találkozása”
I. Regionális Tudományi Posztdoktori Konferencia
Szeged, 2010. április 15.

MTA Regionális Kutatások Központja

Településhálózati kapcsolatrendszer

BARÁTH GABRIELLA, PhD

tudományos munkatárs
MTA RKK NYUTI Közép-dunántúli Osztály

- Bemutatkozás
 - Munkahely
 - Kutatási terület
 - Oktatási tevékenység
 - Doktori iskolák
 - Doktori disszertációról
 - Hogyan tovább?

Munkahely, kutatási terület, oktatási tevékenység

- Munkahely:

MTA Regionális Kutatások Központja Nyugat-magyarországi
Tudományos Intézet Közép-dunántúli Osztály (2000. óta)

Beosztás: tudományos munkatárs

- Kutatási terület:

Városkutatás, a városfejlődés területi, társadalmi és gazdasági
dimenziói, települési kapcsolatrendszerek, munkaerő migráció

- Oktatási tevékenység:

Kodolányi János Főiskola, Európai Város és Regionális Tanulmányok
Tanszék, főiskolai docens, óraadó oktató.

Doktori Iskolák és a doktori disszertáció

Kettős irányítású doktori program (2001-2008):

Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar Regionális
Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola

Párizs8 Egyetem Társadalomtudományi Doktori Iskola

Disszertáció:

Nagyvárostérségi kapcsolatrendszerek. Fővárostérségi összehasonlító
elemzések Budapest, Székesfehérvár és Tatabánya, valamint Párizs
és Sens városok példáján

Témavezetők:

Prof. Dr. Szirmai Viktória, Prof. Dr. Françoise Plet

A doktori kutatás célja

- A kutatás alapvető célja:
 - Nagyváros központok és a környékbeli városok viszonyának vizsgálata: Budapest – Székesfehérvár és Tatabánya, Párizs – Sens
 - **társadalmi és gazdasági kapcsolatrendszerek feltárása;**
 - a főváros centrumok vizsgált városok fejlődésére és azok hálózatai szerveződésére gyakorolt **hatásainak** vizsgálata;
- Fő elemzési szempontok:
 - Kapcsolatok tartalmi elemei, hatások, következmények, okok;
 - Nyugat- és kelet-közép-európai városfejlődési modellek hasonlóságai és különbségei;

A vizsgálat tényezői

Gazdasági kapcsolatok	Társadalmi kapcsolatok
Telephelyválasztás	Költözési folyamatok
Vállalati központok-alközpontok elhelyezkedése	A lakosság fogyasztása
Beszállítói kapcsolatok	
A gazdasági szereplők egyéb kapcsolatai (pl.: fogyasztás)	
Munkaerő migráció	

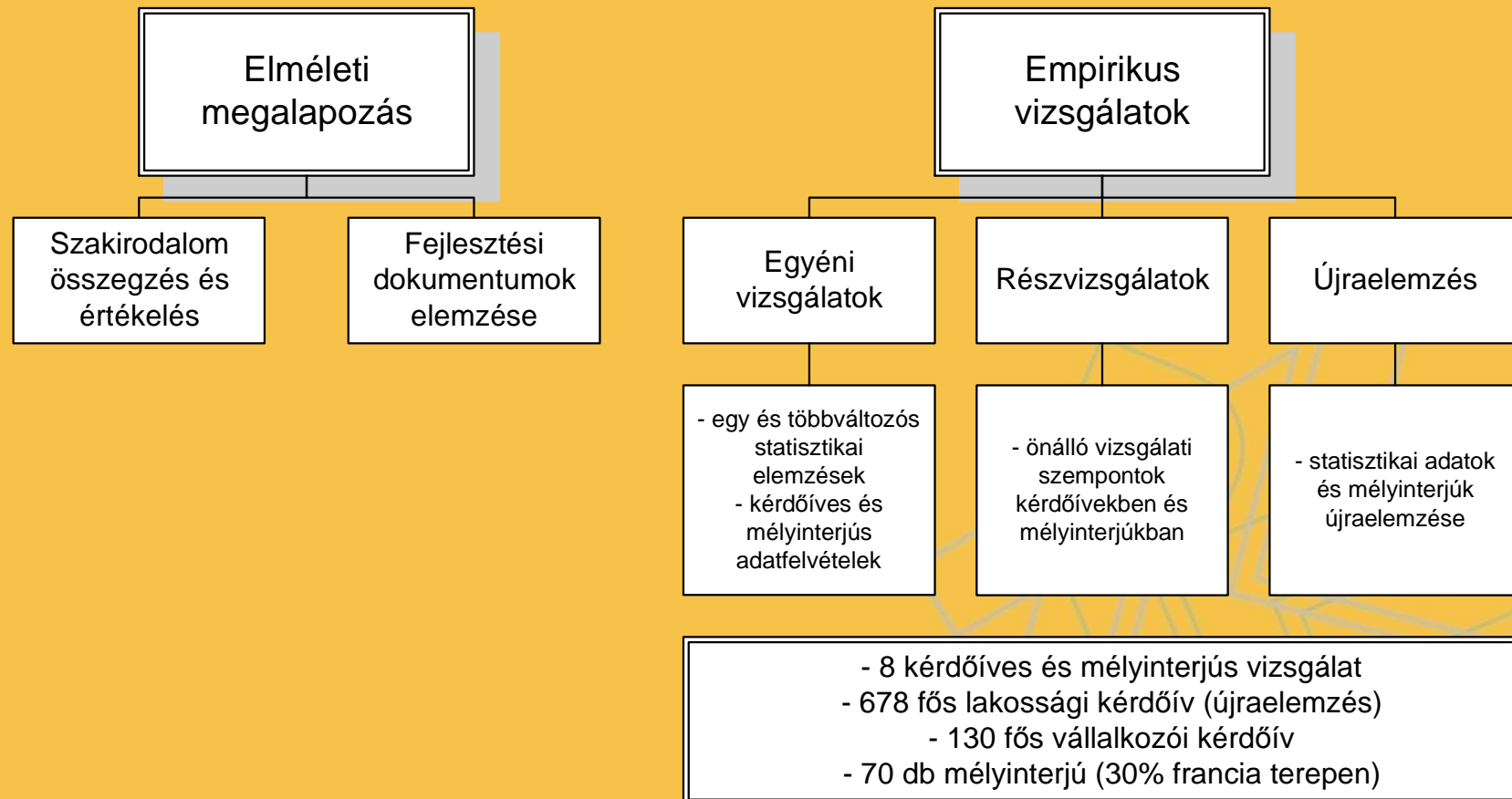

A doktori kutatás hipotézisei

- A főváros centrumok és a vizsgált városok viszonyában az egyes vizsgálati tényezők országonként és várostípusonként (hagyományos város, újváros) eltérő mértékben érvényesülnek;
- Az új területi folyamatok (horizontális együttműködések, funkcionális munkamegosztás) a fővárosok és a vizsgált főváros környéki városok viszonyában is megjelennek;
- Az új térkapcsolatok következtében a nagyvárostérségen belül új várostérségi alközpontok jönnek létre. Feltételezhető hogy a vizsgálatba bevont városok is ilyen nagyváros térségen belüli alcentrumok;
- A többirányú, együttműködésre alapozott kapcsolatrendszer megjelenése, a települések közötti funkcionális munkamegosztás és az ezek következtében is alakuló területi specializáció és térségi integráció feltételezésünk szerint a korábbi, döntően hierarchikus települési kapcsolatok által meghatározott területi egyenlőtlenségeket átstrukturálja;
- A nagyvárostérségi fejlődés következtében kialakuló új térkapcsolatok funkcionális és nem igazgatási alapon szerveződnek, túlmutatnak a közigazgatásilag lehatárolt agglomerációs övezeten;
- A fővárosok térszerkezet alakító és városfejlődést meghatározó hatásai nem elsősorban a kiválasztott városok népességszám szerinti nagyságától függenek;

A doktori kutatás módszerei

A doktori kutatás eredményei

- A magyarországi és franciaországi folyamatok különbözősége;
- Az eltérő várostípus nem jelent igazán differenciáló tényezőt a főváros által közvetített hatások tekintetében;
- Az új területi kapcsolatrendszeri elemek mindhárom város esetében kimutathatók (vállalati kapcsolatok, fogyasztás, munkaerő migráció);
- Alközponti funkciók megjelenése (szolgáltató funkciók, munkaerővonzó képesség);
- Egyenlőtlenségek átalakulása;
- Az új térkapcsolatok funkcionális szerveződésűek (munkaerő vonzó képesség, gazdaság decentralizációja, gazdasági szereplők várostérségi funkcionális kapcsolatai);
- A fővárosok térszerkezet alakító és városfejlődést meghatározó hatásai nem elsősorban a kiválasztott városok népességszámától függenek;

Hogyan tovább?

Kutatási projektek:

- „Innováció a Közép-Dunántúlon 2009” című kutatás, 2008. Székesfehérvár. Megbízó: KDRIÜ; Témavezető: Prof. Dr. Szirmai Viktória
- „Innováció a Közép-Dunántúlon 2010” című kutatás. 2009. Székesfehérvár . Megbízó: KDRIÜ; Témavezető: Prof. Dr. Szirmai Viktória
- „A Kodolányi János Főiskola Siófoki Oktatási Központja felsőoktatási potenciálja”. Az Oktatási Központ továbbfejlesztésének lehetőségei” című kutatás, 2009-2010. Székesfehérvár. Megbízó: KJF, Témavezető: Prof. Dr. Szirmai Viktória
- „Együtműködés alapú vállalkozói innováció támogatás” című projekt a Baross Gábor Program keretében 2010-2011. Résztvevő kutatók: Dr. Csizmadia Zoltán, Dr. Grosz András.
- „Székesfehérvár az együttműködő város: a térségi együttműködés tényezői” című kutatás. 2010. Megbízó: Szfvár MJV Önkormányzata, témavezető: Prof. Dr. Szirmai Viktória

Hogyan tovább?

A magyarországi településhálózati kapcsolatrendszerek modellezése

- Meghatározó tényezők
- A településhálózat elemei közötti kapcsolatok (kapcsolatok tartalma, intenzitása)
- Kapcsolatok viszonyrendszere
- A kapcsolatrendszereket leíró modell
- A modell gyakorlati hasznosíthatósága

Köszönöm a figyelmet!

e-mail: gbarath@rkk.hu

